

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Gospodarske zadeve.

II.

Zadružna enketa.

Glasilo »Zadružne zveze« v Ljubljani z dne 10. t. m. prinaša v članku, pisanem proti »Goriški zvezi« tudi take odstavke:

»V decembru 1903 vršila se je v Ljubljani pod predsedništvom istrskega prvoboritelja na narodno-gospodarskem polju g. dr. Matka Laginja — zadružna enketa; ta enketa se je izrekla za združenje našega zadružništva v veliko in mogočno zvezo, pri čemur se pa najprimerneje vpošleva avtonomija posameznih slovenskih pokrajin.«

»A že v okrožnici z dne 10. februarja 1904 »Slovenskim posojilnicam in drugim zadrugam na Goriškem« pisala je »Goriška zveza«: »Na enketo zadružnih zastopnikov, ki se je vršila v Ljubljani 11. decembra 1903, so se zastopniki izvenkranjskih zadrug soglasno izrekli za avtonomno snovanje zvez po deželah, pa za skupnost glede posvetovanja, pouka, navodil, glasila in tiskovin.«

Na prvi pogled se dozdeva, da si ta dva odstavka nasprotujeta. Če si jih pa natančneje ogledamo, se zmanjša njih nasprotje, kajti prvi odstavek govori, kaj je enketa sklenila, drugi pa, za kaj so se izrekli izvenkranjski zastopniki, kar gotovo ni vse eno, ako pomislimo, da enketo so sestavljali 4 delegati Kranjci in 4 Nekranjci. »Goriški zvezi« so bili pri sestavi njenega oklica na razpolago zapiski moža, ki je enketo prisostvoval in to, kar se je godilo, sprti zapisoval. Napadena zveza si šteje v dolžnost objaviti one zapiske, da na njih podlagi čitatelji sodijo, ali je bila opravičena sprejeti v svoj oklic zgoraj navedeni stavek, in da jej ne obvisi madež, katerega jej hoče omenjeno glasilo pritisniti.

Zapiski — v kolikor zadevajo vprašanje o eni zadružni zvezi ali več njih — se glasijo doslovno:

»Izvoli se soglasno dr. Laginja predsednikom enkete. Za zapisnikarja je bil izbran Rožman.«

»Dr. Krek prosi za besedo. Omenja naše dosedanje zvezno delovanje na Slovenskem, uvidi potrebo, da zjediniimo zadružništvo v eno celoto in da odstranimo konkurenco med zvezami ter naj se postavimo na strogo gospodarsko stališče. Priznava, da so navzoči pri enkeli zastopniki raznih gospodujočih strank, ali naj pustimo v sedanjem skupnem zborovanju politiko popolnoma izpred očíj in naj skušamo določiti točnega skupnega delovanja na zadružnem polju.«

»Njegova želja je, da bi dosegli en organizem vseh zvez, t. j. imeli naj bi eno glavno zvezo, po pokrajinah pa podzveze. Plača revizorjem bi se podelila po dogovoru. S sodelovanjem vseh političnih zastopnikov bi dobila glavna zveza znatno podporo, da jo potem da podzvezam.«

»Denarna uravnavna naj bi se vršila pri glavni zvezi.«

»Premrou... Ena edina zveza je prepričan, da se ne da tako hitro doseči. Bolje se mu zdijo pokrajinske zveze, ki bi naj potem se strnile v en višji organizem. Vlada je takemu pokrajinskemu stremljenju naklonjena, kakor ve iz pozitivnega vira. Tudi glede denarne poravnave je proti temu, da bi se vršila direktno pri glavni zvezi. Vrš naj se preko pokrajinskih zvez, ako dosežemo tako organizacijo.«

»Dr. Laginja... Glavno vprašanje je, da bi se zastopniki vseh zvez izjavili, ali se vsi načelno zložimo in kako formo bi dali tej organizaciji. Govori kot zastopnik istrskega zadružništva, ki se ravno sedaj zbira okoli nove istrske zveze. Omenja, da so politične razmere posameznih dežel drugačne, zato da je potrebna ozka organizacija, ki bi doma delovala, obenem pa čutilo vsi potrebo za višjo organizacijo. Neka vprašanja so skupna, posebno denarna uravnavna vseh krajev. Njegova ideja je: neodvisne, samostalne zveze za vsako pokrajino in stik z osrednjo zvezo. Sicer nima še nobene zveze revizijske pravice.«

»Podgorce je tudi nasproten eni edini zvezi, zato formulira predlog, na katerega naj enketa določno odgovori: Ali smatramo za dobro, da ostanejo pokrajinske zveze, in naj se te potem spojijo v višjo obliko?»

»Jošt opisuje razvoj »Zveze slov. posojilnic«, proti kateri se je pozneje ustanovila na Kranjskem konkurenčna zveza. Naravno, da ne more zavreči ta »Zveza« vse svoje zgodovine dvajsetletnega delovanja. Da bi se pa akceptirala »Zadružna zveza« kot edina zveza, kakor želi dr. Krek, se mu zdi vspricho današnjih slovenskih razmer nemogoče. On se pridruži ideji avtonomnih pokrajinskih zvez.«

»Dr. Laginja konstatira, da se ne more priti do nobenega zaključka, zakar je ravno to krivo, da smo prišli nepreparirani k tako važni enketi. Ker je že ura pozna, predlaga, naj se formulirajo predlogi in denejo na glasovanje:«

»I. Današnja enketa izjavlja, da priporoča vsem slovenskim organizacijam eno enotno centralno organizacijo, za revizijo in reguliranje denarja. Predlog sklicevalca dr. Kreka.«

»Glasovanje: 4 za, 3 proti (Koroško, Štajersko, Goriško), 1 (Istra) pogojno. Zadnji glas: Priznam potrebo jednotne, a obenem tudi potrebo avtonomne provincijalne organizacije.«

Dr. Krek konstatira, da ima njegov predlog 4 za in 4 protiglasove, torej padel. Žal mu je, da se ni doseglo sporazumljenja na današnji enketi, upa na prihodnje enkete, ker dotlej si določimo načrte skupnega delovanja.«

»Jošt konstatira, da so zastopniki kranjske organizacije (4) glasovali za predlog, vsi drugi pa proti. Ne sme se pa vzeti v ozir število glasov, marveč dejstvo, da so glasovali za Kranjci, proti pa Štajerska, Koroška in Goriška, Istra sicer pogojno, v bistvu pa proti.«

III.

Skupnost slovenskega zadružništva.

Glasilo »Zadružne zveze« v Ljubljani povdarja v članku, ki je naperjen proti »Goriški zvezi«, skupnost zadružništva na tak način, da se avtonomija posameznih kronovin ne sme stavljati pred njo. Taka skupnost, ki zapostavlja avtonomijo ali koristi in razmere posameznih pokrajin, ni dobra in ni potrebna, kakor ni potrebna absolutna skupnost gospodarskih ali političnih programov, ki se morajo ravnati po različnosti dežel in ljudstva.

Na Kranjskem je prevladavalo nekdanje mnenje, da je dobro ustanavljati konsumna društva. Na Goriškem nismo poznali te potrebe. Dr. Tuma se je pa prav te ideje poprijel, da je pridobil slovenske trge zase, rekoč, da goriški in kranjski klerikalci z duhovniki na čelu so eno in isto, da imajo skupen program, da to, kar delajo na Kranjskem, bodo delali tudi na Goriškem, da konsumi so pogubni za narodno trgovstvo. In veroval je to celo pokojni Jonko. Ako bi se bilo konstatiralo o pravem času, da konsumi so le na Kranjskem koristni, bi ne bila mogoča dotična Tumova agitacija.

Da je skupnost zadružništva koristna in potrebna, posebno glede zakonodaje in v varovanje zadružnih koristi nasproti avtonomnim in drž. oblastim, to je res. Ali to ne izključuje koristi in potrebe pokrajinskih zvez, ki so v prvi vrsti poklicane za specijelno in podrobno delo, za katero so mnogo bolj sposobne nego veliki organizmi.

To priznava posredno tudi načelstvo »Zadružne zveze«, katero odobruje in priporoča podzveze po raznih pokrajinah, ki naj delujejo v odvisnosti od velike zveze. Naj da tem podzvezam prosto gibanje, da postanejo zveze, pa naj jih združi v osrednji ali vrhovni zvezi, in ima potrebno skupnost. Mi smo za prostost posameznih organizmov in za skupnost v višji organizaciji, kakor se ta nahaja tudi drugod. Čehi so gotovo razumni ljudje, pa imajo drugo zvezo za Češko, drugo za Moravsko in drugo za Šlezijo (Ústřední jednota českých ho-

PODLISTEK

V znamenju miru.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

VIII.

Zima je bila, ena tistih hudih zim, ki so še sedaj v navadi na Gori. Nič boljše ni bilo takrat, kot je sedaj, snega je bilo cele kupe, kakor ga je navadno še vsako leto. Še jaz se spominjam, kako hudi mrzovi in snegovi so bili pred nekaj leti pri nas. Dobro vem, kako smo odkopavali strica Janeza iz hiše, kojo mu je bilo zametlo do strehe.

Ej, se ne pravi zastoj, da je pri nas zima celih 13 mesecev v letu. Še po letu ni nikdar posebno toplo, toliko manj pa pred tolikimi leti, v času, ko se je vršila naša povest, kajti takrat so bili gozdovi, ki so danes žalibog dokaj izsekani, še veliki in košati.

Gospod Anton je sedel v svoji sobici, stara lončena peč v kotu je sicer razgrevala kolikor toliko stanovanje, a dosti le ni bilo. Zunaj je tulila burja, da je vse škripalo, veter se je zaganjal ob streho, da se je gugalo tramovje, in od stropa doli so visele debele ledene sveče. Snega je bilo pred hišo, da se je kar tema delala, in če je hotel gospod Anton pogledati ven na prosto, je moral stopiti na klop ob oknu, da je videl čez zamet, ki mu ga je nanese la burja po noči pred hišo.

Rotopred vratmi je opozoril gospoda, da je

nekdo tukaj. Vstal je in šel gledat k oknu. Nekaj se je gibalo zunaj v snegu, a razločiti ni mogel dolgo nič — šele čez nekaj časa je opazil tesno ob zidu kovača.

— Bog in sveti križ, to je res zlata vreden človek, dejal je duhovnik sam se sabo in hitel odpirat.

Velik kup snega se je zvalil skozi vrata, ko je vstopil kovač ves bel in omrznjen.

— Dober dan vam daj Bog, gospod Lokar! — Pa hudo je zunaj, hudo. Komaj sem prišel do vas, lopato sem del na ramo, ker sem vedel, da bo treba odkidati. Sedaj pa moram kar začeti. — Tu le sem prinesel še kos mesa, gotovo vam bo dobro došel.

— Bog ti povrni kovač, Bog blagoslovi tebe in tvoj rod, dejal je svečenik, in solza mu je prilezla po licu.

Vrata so se zaprla, zunaj pa je kovač delal in kidal sneg izpred hiše. Kmalu se je kup znižal, svetloba je zopet prišla skozi mala okna. Ko je bilo vse končano, se je vrnil v hišo.

Sedla sta z gospodom k peči, Franček je prinesel kupico vina in košček suhega kruha.

— Jernejček, vzemi, dejal je gospod. Malo je, a kar imam, ti rad dam. Storil si mi že več kot vsi drugi tu, pošteno si zaslužil ta požirek.

— Ne, gospod, ne, branil se je kovač.

— No, ne bodi. Nimam dosti, drugemu ga ne morem več dati, a tebi ga rad dam, ker si se pošteno trudil. —

Pregovoril je slednjič kovača in vsak pol sta izpila iz čaše.

— Sedaj pa moram iti, čas bo, da pridem še pred mrakom domov. Volkov je sedaj vse polno in te dni je stric Gašpar jednega spihnil.

— Pa Bog s teboj in on naj ti povrne vse, kar si se zame potrudil.

— Z Bogom, dejal je kovač, vrgel lopato na ramo in korakal potem proti domu.

Preko Hriba, kjer je danes vse golo, je bila takrat košata šuma, pribežališče volkov in lisic, celó ris se je potikal takrat po naših krajih.

Kovač je molče gazil proti gozdu, veter je lomil vejevje, da je škripalo in se zvijalo. Že je bil skoraj skozi šumo, kar se mu zazdi, da nekaj tuli in laja za njim. Poslušal je, a burja je zagnala močnejše in glas se je izgubil v daljavi.

Stopil je korak dalje — a čuj, zopet tisto čudno zavijanje — vmes človeški glas in pasje lajanje.

— Tu ni pravenska reč, dejal je kovač, potegnil težko žlezo lopato z rame in stopil nazaj v goščavo.

Zopet se je slišal oni glas in sedaj dosti bližje — in vedno bližje.

— Bog sveti, to je volk!

In kovač je stisnil lopato s krepkimi rokami in stopal dalje.

Veter je zopet zagnal, vrtnec snega se je zasukal pred njim in za par trenutkov ni videl ničesar.

(Dalje prih.)

spodárskych společenstev v kráľovstvi Českém v Praze; Ústřední svaz českých hospodárskych společenstev v markrabství ravském v Brně; Jednota českých hospodárskych společenstev ve vévodství Slezkém v Tropolavě; Nemci niso zabiti, pa imajo zveze po deželah in osrednjo zvezo, v kateri se družijo pokrajinske zveze. Niževavstirska, Štajerska, Koroška, Tirolska, Predavelska, Češka, Moravska, Šlezka imajo zveze; „Splošna zveza“ pa je na Dunaju.

Iz okoliščine, da „Zadružni zvezi“ v Ljubljani pristopajo slovenske in celo hrvaške zadrage iz raznih pokrajin se ne da sklepati, da vse te priznavajo potrebo ene velike zveze in nepotrebnost pokrajinskih zvez. Pristopajo zato, ker nimajo še svoje zveze, kateri bi se pridružile. Vemo pa, da v Istri obstoji že gospodarska zveza, katera teži na to, da dobi revizijsko pravico. V Dalmaciji se prav živahno razpravlja vprašanje o ustanovitvi deželne zveze. Mnoge štajerske zadrage so pridružene štajerski osrednji zvezi v Gradcu. Korošci si osnujejo svojo zvezo, ko jim bodo dani potrebni pogoji. Povsod prevladuje misel pokrajinskih zvez.

To je tudi naravno; kajti zveza ima opravila z avtonomnimi in državnimi oblastmi ter obsega najlože z oblastmi svoje dežele, ne pa vseh sosednjih dežel.

Ni res, da pokrajinske zveze niso sposobne izvrševati svoje naloge, da imajo le malo življenske moči, da ne dajo nikdar pravih uspehov, ker ti so rezervirani le za velike organizme; marveč dejanja kažejo, da mala zveza vrši radi manjšega obsega in radi njene bližine s posameznimi zadrugami revizijo in blagovni promet boljše od velike zveze, ki iz navedenih razlogov ne more v podrobnostih uspešno delati. To je fakt, ki se ne da tajiti, ki se more potrditi z raznimi slučajji.

Praktična potreba zahteva zveze, katerih meje se ujemajo z mejami avtonomne in politične uprave, združene v višji organizaciji osrednjih ali vrhovnih zvez; siva teorija si pa stvarja brezmejen delokrog, katerega v dejanja ni mogoče izvrševati.

Decentralizacija po pokrajinskih zvezah, a centralizacija pokrajinskih zvez po vrhovni zvezi, to je organizacija, ki prija našim razmeram, ki edina more vsestransko pospeševati slovensko združništvo. Do take organizacije moramo priti prej ali slej.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je zbornica dokončala prvo ali splošno razpravo o predlogu poslanca dr. Derschatta glede avstro-ogerske pogodbe. Govorili so še dr. Tschan, vitez Abrahamowicz, baron Morsey, Klofač in glavna govornika dr. Grabmayer ter Biankini. Abrahamowicz je utemeljeval sklep poljskega kluba, naj se Derschattov predlog izroči nagodbenemu odseku. Baron Morsey je jako zanimivo pojasnjeval razna gospodarska, finančna in politična vprašanja, ki so v zvezi z avstro-ogersko pogodbo. Dalmatinski poslanec Biankini je pojasnil stališče Hrvatov. Njegova zahteva je: Združijo naj se Hrvatska, Slavonija, Bosna Hercegovina in Dalmacija kot samostojna kraljevina pod habsburškim žezlom. Hrvatje imajo to pravico v zgodovini in zakonu.

Derschattov predlog bil je nato sprejet. Volitev dotičnega odseka izvršila se je danes.

V torkovi seji je voditelj pravosodnega ministerstva, dr. Klein, odgovarjal na neko interpelacijo, izjavil, da je novi kazenski zakonik že izdelan ter da ga predloži vlada parlamentu v doglednem času.

Dunajski krščanski socialci proti Ogerski.

Vodstvo kršč. soc. stranke je v ponedeljek priredilo shod proti ogerskim zahtevam. Na shodu so govorili poslanci Schraffi, Geismann in Schneider. Poslanec Gessmann je zahteval brezpogojno nedotakljivost armade. Schneider je govoril s stališča obrtnikov. Bielohlawek je govoril o izjavi novega domobranskega ministra Schönauha, ki je provzročila na Ogerskem velik vihar. Mogoče je, da bo Schönauha padel, ker bodo to zahtevali Mažari. Sprejeta je bila resolucija, naj

se gleda na to, da ne bodo zopet avstrijski narodni izdani Mažarom. Vlada mora dati zbornici pravočasno pojasnila, kake so razmere glede ogerskega vprašanja. Shod zahteva trajno skupnost države, armade in carinskega ozemlja. Shod je proti začasnim odredbam, ki gospodarsko okrepe Ogersko na škodo Avstrije. Če se pa to ne izvrši, zahteva shod takojšnjo carinsko ločitev.

Razmerje med Avstrijo in Ogersko

Deželni glavar Ebenhoch piše v svojem glasilu o razmerah med Avstrijo in Ogersko sledeče: „Ločitev skupnosti med ebema državama bi imela hude posledice, ki bi se kazale v gospodarskih, vojaških in političnih ozirih v obeh državah. Da se pa Ogrcem brezdvomno pokaže, da bi ločitev sicer obžalovali, toda bojimo se je ne, je dolžnost javiti, ako Ogerska že res hoče gospodarsko ločitev, naj se to raji zgodi takoj, kakor pa po prehodni dobi, ki bi nas le slabila. Ogrci pa krepila. Zahteva, naj bi se namesto ogerske carinske unije sklenila taka z Nemčijo, je neizvedljiva, ker bi Nemčija kaj takega nikoli ne hotela storiti.

Kriza na Ogerskem.

Položaj na Ogerskem postaja vedno resnejši. Grof Julij Andrassy je bil v sredo od cesarja vsprejet. Poročal je cesarju o svojih pogajanjih z opozicijo ter odložil poverjeno mu misijo, kar je vzel cesar na znanje. Zvečer je imel vodilni odbor združene opozicije sejo, o kateri se poroča iz Budimpešte od 22. t. m. to-le: Združena opozicija je imela danes pod predsedstvom predsednika Frana Košuta zborovanje. Košut je radi hripavosti naprosil grofa Alberta Apponyja, naj opiše politični položaj. Grof Apponyi je razložil razvoj položaja od volitev naprej ter je vse zahteve opozicije na kratko posnel nastopno: 1. volilna reforma na široki podlagi; 2. reforma uprave; 3. osnova gospodarske samostalnosti, toda v času, ko se zamore ista izvesti, ne da bi bili oškodovani interesi Ogerske; 4. koalicijska ne želi na vojaškem polju izvedenja zahtev, zadržanih v programu neodvisne stranke, ampak le zblizanje temu programu, to je izvedenja programa stranke 1867 leta, kateremu se zamore pridružiti vsaka stranka in katerega si je osvojil tudi grof Andrassy. Cesar je prvi dve programni točki brez pridržka odobril, na gospodarskem polju se je položaj zmesal, kajti zahteval se je brezpogojno dogovor z avstrijsko vlado in ratifikacija nemške trgovinske pogodbe, ki je bila nezakonito sklenjena. To bi bilo, je rekel grof Apponyi eventualno služilo kakor sredstvo, da ne pride do gospodarske samostalnosti. Na vojaškem polju je cesar sklenil, da se preko programa odseka deveterih ne dovoli ničesar, dočim se vojaška uprava stanovitno drži zahteve 450 milijonov kron ter povišanja rekrutnega kontingenta. Cesar bi privolil v sestavo koalicijskega ministerstva pod pogojem, da se izbriše iz programa zahteva glede madjarskega poveljstvenega jezika in zastav in da mora vlada jamčiti, da se izvede povišanje rekrutnega kontingenta in glasovanje za 450 milijonov kron v vojaške svrhe. Vodilni odbor je bil mnenja, da ne more združena opozicija pod takimi pogoji dovoliti v sestavo koalicijskega ministerstva. Vodilni odbor je naprosil koalicijo, naj izjavi, da ostane v tem težavnem položaju, v katerega je prišla dežela, tudi za naprej se združena, ker ne more izvrševati svojih ustavnih pravic; grofu Andrassyju naj se pa za njegovo dosedanje patrijotično prizadevanje izreče priznanje in zahvala. Ta resolucija je bila soglasno vsprejeta.

Avstrijska eskadra v Carigradu.

Poveljnik avstrijske eskadre, ki se nahaja v Carigradu, bil je z drugimi častniki vred vsprejet v sredo od sultana. Avstrijskim častnikom bil je prirejen tudi obed, katerega se je udeležil sultan. Sultan je odlikoval poveljnika eskadre in poleg tega še drugih 13 častnikov.

Nemški cesar Viljem noče postati vladar celega sveta.

V sredo so v Bremi odkrili spomenik cesarju Frideriku. Te slovesnosti udeležil se je tudi sedanji nemški cesar Viljem. Kakor vedno, govoril je tudi pri ti priliki. Med drugimi je tudi rekel, da on ne namerava postati vladar celega sveta. Torej je svet zdaj lahko miren.

Novi pruski minister za notranje stvari.

Kakor poročajo razni listi, je bil nadpredsednik dr. Betamann-Aollberg imenovan ministrom notranjih stvari. Uradno se imenovanje še ni objavilo.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

V francoski zbornici so pričeli v torek razpravo o ločitvi cerkve od države na Francoskem. Govoril je poslanec Berry, ki je predlagal, naj se prej, kakor

se prične razprava, popraša javno mnenje, kako misli o ločitvi. Če se odobri zakonska predloga, bo nastalo javno razburjenje, katerega bodo morali zadušiti s silo.

Za župana v Parizu

je izvoljen socialist Brousse s 43 glasovi, nacionalcec Escudier je dobil 27 glasov.

Napete razmere med Bolgarijo in Turčijo.

Splošno pozornost je povzročil članek, ki ga je priobčilo vladno glasilo bolgarske vlade „Novi Vek“. V ostrih besedah se očita Turčiji, da hoče spraviti s sveta vse neljube osebe in preprečiti vse reforme. Turška vlada razširja po časopisju vesti, da se oborožuje Bolgarija in da bolgarske vstalske čete prestopajo na macedonska tla. To dela Turčija zato, da bi pridobila zase evropsko javno mnenje, ko bo prebivalstvo vsled turških nasilnosti prisiljeno zgrabiti za orožje.

Dogodki v Rusiji.

V torek po noči so v Varšavi vrgle neznane osebe v Okavolski ulici bombo na patroljo. Štirje vojaki, dva redarja in en orožnik so bili ranjeni. En orožnik in en poštni uradnik, ki so slučajno šli mimo, so bili lahko poškodovani. V bližnjih hišah so bile razbite šipe na oknih. Storilci so ubežali.

Na Balkanu.

Iz Soluna se poroča, da je prišlo te dni blizu Bacinja, na desnem bregu reke Vardar, do krvavega boja med dvema stotinama turških vojakov in med ustaši. Boj je trajal skoro 9 ur. Ustašev je bilo ubitih 42, a tudi Turkov je bilo vse polno ubitih. Ustaši, ki so ostali, rešili so se s tem, da so preplavalji reko. Mnogojih je pri tem utonilo. — V Solun prihajajo dan na dan pisma. Grozi se v njih z atentati ter z uničenjem železnic.

Italija se oborožuje.

„Stampa“ poroča, da je vojni minister Pedotti izjavil, da ostane na svojem mestu le tedaj, ako zbornica dovoli 225.000.000 lir za utrditev meje proti Avstriji in za zvišanje vojnega proračuna. Pomnožitev ameriške armade in vojnega brodograja.

Predsednik Zedinjenih držav, Roosevelt, je imel pri slavnostni pojedini „Društva sinov ameriške revolucije“ govor, v katerem je naglašal potrebo, da se pomnoži ameriško vojno brodograje. Rekel je, da se le na ta način da najlažje preprečiti vojnska z drugimi državami. V nadaljnjem svojem govoru je obžaloval Roosevelt, da kongres noče dovoliti potrebnega drobiža za velike vojaške vaje. Tako ni mogoče, da bi imeli armado, ki je enakovredna onim drugim državam, ker ne moremo izuriti moštva v velikih četah. Američani ne nameravajo odstopiti ist-muškega prekopa in ne svojih otokov in zato je potrebna pomnožitev ameriškega vojaštva.

Rusko-japonska vojska.

Carjevim ukazom je general Kuropatkin imenovan poveljnikom prve mandžurske armade.

„Standard“ so v torek sporočili iz Tokija: Zasedanjem Kaipiana poneha najbrž preganjanje Rusov po Japoncih. Ti poslednji so od početka marca prodrli 100 milj daleč proti severu. Ruska armada se nahaja po zavzetju Mukdena in Tielina v skrajno negotovem položaju, ker so jej zaprti za preskrbovanje vojske kitajski viri, ki so jej dosedaj tako dobro služili.

General Linevič je brzojavil dne 21. t. m.: Včeraj so se pojavili pred našimi sprednjimi stražami oddelki sovražnega konjenišva, za njimi je marširala pehota, ki se je ustavila v vasi Mahantaj.

General Linevič je brzojavil v sredo, da ni o spodadih s sovražnikom došlo dne 22. nikako poročilo.

„Echo de Paris“, zatrjuje, da priobčuje nastopno po načrtu ruskega glavnega štaba: V kratkem bo mobilizirano sedem vojni zborov z 200.000 možmi. Razun teh se odpošlje na bojišče drugih 150.000 mož, ki bodo tvorili s sedanjo mandžursko armado skupno 600.000 mož. Vrhni poveljnikom bo imenovan veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Nova mobilizacija prične dne 30. marca.

General Kuropatkin se je dne 19. t. m. podal v Harbin, ker je menil, da je armada izven nevarnosti. Ker je pa imenovan poveljnikom prve mandžurske armade, se je pa zopet vrnil. Prirejene so mu bile velike ovacije. General Kuropatkin je imel kratak nagovor, v katerem je izrazil nado, da bo armada

kmalu v stanu, da zopet poravna usodne udarce.

Po štiridnevnem počitku v Tielinu je bila ruska armada zopet urejena ter je marširala dalje. Japonci le slabo preganjajo rusko armado.

List „Times“ poroča iz Petrograda, da se tri ruske armade reorganizirajo ter se koncentrirajo južno od Ciansuna. To bi značilo, da se Rusi umaknejo do pol ceste med Harbinom in Tielinom.

Zadnje brzojavke z bojišča poročajo, da se zadnje ruske čete nahajajo 20 milj severno od Kajuna. Japonska sprednja straža se je v sredo na kratko razdalje približala. Rusi se umikajo po treh glavnih cestah proti Kirinu in Ciansunu.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je prejelo upravnništvo „Gorice“: Josip Strancar, kurat v Stanjelu za „Mali Dom“ 20 K; Ivan Kavčič, trgovec v Gorici 10 K; v gostilni Martina Černute v Logu, nabrala v veseli družbi g.čna Ana Černuta 20 K; Anton Berlot, župnik na Vogerskem, na račun ustanovitve za „Mali Dom“ 60 K. Srčna hvala!

Popravek. — V izkazu darov za „Šolski Dom“ v „Gorici“ št. 22, vrnila se je neljuba pomota. Stati bi moralo Jožef Shejbal in ne Jožef Slejko.

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Korajac Štef., župnik, Matičević (Hrvat-sk.) 60 vin.; Kragl Martin, župnik, Polje (Štajersko) 2 K 90 vin.

Imenovanja v davčni službi. — Za davčne pristave so imenovani sledeči gg.: računski podčastnik prvega reda, Fran Jeki, ter davčni praktikanti Feliks Polschak, Ant. Vodopivec, Viljem Zanetti, Armond Juch, Ivan Bonetti, Josip Cociancig in Lovro Canevari.

Imenovanje. — C. kr. namestnik je imenoval namestniškega koncepista dra Viljema Baltiča okrajnim komisarjem v Pazinu, deželnega živnozdravnika Petra Pirjevca pa zdravniškim asistentom na c. kr. namestništvu.

Kramarjev Dreje in „Goriška zveza“. — Kramarjev Dreje, ki vse mrzi in bi rad vse uničil, kar ne služi njegovemu žepu, ki je edini njegov ideal, se je začel hudo repenčiti tudi nad „Goriško zvezo“, od katere ne pričakuje zase nobenega dobička. „Goriška zveza“ nima namreč v resnici namena polniti žepa takim ljudem, kakor je Kramarjev Dreje, kakor to delajo „napredni“ goriški znani zavodi in katerih se tudi zaradi tega oklepa Kramarjev Dreje kot klop, ampak „Goriška zveza“ ima jedini namen koristiti našemu ljudstvu, kar je v kratki dobi svojega obstanka tudi že dokazala in bo v prihodnje to svojo nalogo vedno bolj uspešno izvrševala, ne meneč se za neumno brbljanje in hujskanje proti nji, s katerim se polnijo in se bodo še polnili predali „naprednega“ trobila. Ni torej niti danes naš namen spuščati se v polemiko glede „Goriške zveze“ s takim človekom, kakor je Kramarjev Dreje, katerega so vsi samostojno-misleči ljudje na Goriškem že do grla siti. Le nekaj bi temu človeku svetovali, četudi smo prepričani, da se za naš nasvet ne bode brigal, ker ima, kakor sam pravi, že pretrdo kožo. Govori se namreč po Gorici, da „narodni piruhi“, ki so, kakor je sam trdil, njegovo delo, strašno smrdi. Svetovali bi mu torej, da naj pred svojim pragom pometa in pazi na to, da se preveč hitro ne uresniči bojazen, katero smo pred par leti izrazili, bojazen namreč, da postanejo „narodni piruhi“, ki so, kakor rečeno, delo „veleuma“ na gospodarskem polju, Kramarjevega Drejca, klopotci, ki bodo pokvarili premnogim goriškim Slovencem želoce, kojih zdravljenje bode stalo jako mnogo dragega denarja, ki bi se bil dal obrniti za drage prepotrebne namene. Hic Rhodus, hic salta — Kramarjev Dreje!

Obletnica bitke pri Novari. — V četrtek, na dan obletnice bitke pri Novari, katere se je udeležil tudi tuk. pešpolk št. 47 leta 1849, in v kateri je izgubil nad 700 mož, praznoval je omenjeni pešpolk spomin na to krvavo bitko s tem, da je imel sv. mašo zažušnico na prostem, in sicer na Rojicah.

Električni tramvaj v Gorici. — V zadnji seji mestnega sveta je izročil starešina Mulitsch županu načrt za novo električnega tramvaja v Gorici, ki bi vozil med novo železniško postajo in postajo južne železnice. Načrt je napravila tvrdka Siemens in Schuckert na Dunaju. Po tem načrtu bi se napravilo 6 tramvajskih vozov, od katerih bi štirje

vozili, dva bi pa ostala v rezervi. Tramvajski vozovi odhajali bi z dotičnih postaj vsakih 10 minut. Vozilo bi se na omenjenih vozovih lahko 30 oseb, od katerih bi 18 sedelo in 12 stalo. Vsi stroški proračunani so na 364.000 kron. Govori se, da ako bi ne hotela mestna uprava na svoj račun prevzeti tega podjetja, osnuje se posebni odbor meščanov, ki se hoče tega dela lotiti.

Krvav pretep v družini. — V sredo zvečer prišel je v Solkanu domov pijani 30-letni Valentin Batistič, ki je že v krčmi kričal in grozil, da hoče ta večer spraviti s sveta kojega svojih domačih. Prišedši domov, je tudi v resnici začel koj razsajati in razbijati vse, kar mu je prišlo pod roke. Nahajal se je doma tudi njegov brat Anton, vojak pri tuk. topničarskem polku. Ta ga je začel svariti ter mu rekel, naj bode miren, posebno ko je začel Valentin groziti očetu. Vsled tega spravil se je Valentin na brata ter ga začel klofutati. Izvleči mu je hotel celo iz nožnice topničarski nož. Brat Anton se je seveda branil in prišlo je do tega, da je bil prisiljen z nožem raniti brata na glavi in baje tudi na rokah in so ga morali še isti večer prepeljati v tuk. bolnišnico.

Predržno lopovstvo. — V 14. številki z dne 18. februarja t. l. posneli smo iz tuk. italijanskih listov vest ter jo pod zgornjim naslovom priobčili, vest, v kateri je bilo rečeno, da sta Miha Kržan in Levce po sili vzela Kržanovi ženi v Hudajužni 800 kron, dalje da sta prišla v Gorico, kjer jih je policija prijela in zaprla. Brivec in krčmar g. Miha Kržan nam pa piše, da vse to ni bilo res. Res da je pa, da je pil onega večera močno vino ter očital ženi, zakaj mu ga je dala. Ko se je vrnil na svoje stanovanje, našel je vrata zaprta, in ker se ni na njegovo klicanje nobeden oglasil, potisnil je nekoliko vrata, ki so se odprla. Potem šel je na stanovanje in vzel tam denar, in sicer svoj denar. Poiskal je potem Levca in šel z njim v Gorico. Tu ga je res policija prijela z Levcem vred, a izpustila ga je, ko se je prepričala, kako stvar stoji. G. Kržan pravi nadalje, da se ne nahaja v nobeni kazenski preiskavi, da ni ne lopov ne ropar, ampak da je pošten človek ter nas prosi, da v tem smislu popravimo omenjeno notico.

Tatvina. — V nedeljo okolo 2. ure popoldne odprli so takrat še nepoznani lopovi z letvo notranja vrata Mazzolijeve mirodilnice, nahajajoče se na Verdijevem tekalšču. Tu so vzeli iz miznice bankovec za 20 kron ter nekaj drobiža. Zdi se, da so morali pohiteti, kajti ako bi še količkaj iskali, našli bi v miznici še drugih 250 kron, ki so bile tam shranjene. Kasneje odprli so z istim orodjem tudi pisarno vinotrčca Grinoverja, a tu našli niso ničesar. Nekaj časa kasneje našel je policijski nadzornik g. Janeničič v krčmi „Alla bella veduta“ na Fran Josipovem tekalšču 5 mladih ljudi, o katerih je vedel, da jim navadno po žepih prede pajek, ki so pa bili pri vsem tem še precej pijani. Ko jih je vprašal, kje so dobili denar za vino, odgovorili so mu, da so ga dobili pri igri. G. Janeničič je na ta odgovor molčal ter se oddajal. Ko se je pa vrnil v mesto, opozorjen je bil o tatvini, ki se je izvršila v zgoraj omenjeni mirodilnici. Seveda mu pride hitro na misel onih 5 mladeničev, kateri so se mu zdeli sumljivi, kajti ko jih je videl pijane. Mladeniči, katere je potem aretirati, so bili ti-le: 17 letni kovač Josip Pojavnik, 17 letni Silvij Collenz, Žnidaršič Anton, star 15 let, 14 letni Josip Albertini in 16 letni B. Comel. Na policiji so imenovani začetkoma tajili, a potem vsi priznali ulom in tatvino. Prepeljali so jih v tuk. zapor.

Huzarji pridejo v Gorico koncem tega meseca. Iz Celovca odidejo dne 27. t. m.

Smrtna kosa. — Umrli je v ponedeljek popoldne v tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov ondoliti lekarnar g. Franc Neckermann. Pokopali so ga v sredo popoldne. N. p. v. m. l.

Zveza dunajskih delovodij in industrijskih uradnikov ustanovi dne 25. marca t. l. novo okrajno društvo za Gorico in okolico. Ker se je izjavila vlada in tudi industrija, da ne morejo skrbeti za oskrbo na starost delovodij in industrijskih uradnikov, so se dobili pred 10 leti na Dunaju pogumni in odločni možje, ki so dosegli z malo četo privržencev do današnjega dne številno članov nad 5000 v 120 okrajnih društvih; v celi monarhiji je bržčas malo društev, ki bi mogla svojim članom nuditi jednake dobrote. Premožnje zveze, brez onega okrajnih društev, presega že 900.000 K, in izplačalo se je že nad 200.000 K podpor. Ker skrbi zveza posebno za starostno preskrbo svojih članov, njih udov in sirot, je pri-

poročati vsakemu, ki še ne pripada zvezi, da se pridruži tej humani zvezi, ki ne pozna nikake narodnostne razlike. Vsprejeti se morejo osebe vseh vrst, katere imajo pod svojim vodstvom osebo, tako tudi obratni in tehnični uradniki. Vprašati je pred ustanovitvijo pri g. Jakobu Zupanecu, Tržaška ulica 76, sprejema se pa člane tudi pri ustanovitvi v društvenem lokalu v Stračicah v tovarnski restavraciji pop. ob 3. uri.

Izpred sodišča. — 25-letni Andrej Štucin iz Cerkna je 25. oktobra v neki tamošnji krčmi tako razsajal, da so morali poseči vmes orožniki ter ga aretirati. Pri aretiranju pa je Štucin grizel z zobmi ter se orožnikom tako hudo zoperstavljal, da so ga ovdili zaradi javnega nasilstva. Pri kazenski razpravi, ki se je vršila te dni pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem, se je Štucin izgovarjal, da je bil popolnoma pijan. Priče so sicer popolno pijanost zanikale, ali zdravniška preiskava je dognala, da je Štucin res tak, da po zavžitju alkoholičnih pijav izgubi razum. Vsled tega ga je sodišče oprostito zločina javnega nasilstva ter ga obsodilo le zaradi pijanosti na 6-letenski zapor.

Kazenska razprava proti bivšemu občinskemu tajniku v Sežani. — V torku in sredo se je vršila pred tržaškim deželnim kot kazenskim sodiščem kazenska obravnava proti bivšemu občinskemu tajniku v Sežani, Josipu Rustju, nekdanjemu učitelju, radi zločina poverjenja. Poslednji je bil obtožen, da je poveril različne zneske, kateri so mu bili izročeni kakor občinskemu tajniku, oziroma da ni izplačal strankam v imenu občine za iste prejele svote. Skupna poverjena svota je znašala 177.70 kron, iz sicer 32 K, katere mu je izročil občinski čuvaj France Rebec kot preostanek zneska 100 K, kateri znesek se je imel razdeliti za božične praznike med reveže; 420 K, katere mu je plačal Matej Križman; 9 K, katere mu je plačal Jakob Bizjak; 56 K, plačanih od Marije Kocjan za bolnišnične stroške in koji znesek bi se bil moral poslati upravi tržaške bolnišnice; 450 K, katere mu je izročil France Husu in 20.20 K, katere je izročilo sežanski občini okrajno glavarstvo, da jih občina plača merosodnemu uradniku itd. Opomnili je treba namreč, da je nastala v Sežani v lanskem letu proti tedanjemu županu Mohorčiču nasprotna stranka, in sicer med starešini, kakor tudi med drugimi občinarji. Občinski računi in dotične knjige nahajale so se tedaj v jako velikem neredu. Rustja, ki se je nekako pridružil Mahorčičevim nasprotnikom, je iste tudi natanjko obvestil o vseh neredih občinske uprave, katero je vodil kot župan Mohorčič. Ko je Mahorčič zvedel, da si je Rustja obdržal zgoraj omenjene zneske, dal ga je nekega dne po občinskem redarju aretirati. Rustja je koj začetka priznal, da si je pridržal omenjene zneske, a izgovarjal se je, da je to storil zaradi tega, ker ni županu Mahorčiču nikdar prišlo na um, da bi mu povrnil oni denar, katerega je Rustja plačal za občino, ko je ta gradila živinsko sejmišče in pa poslopje za postajo odgoncev. Pri vsem tem pa je Rustja vendarle, ko se je z njim tako zgodilo, izročil občinskemu blagajniku Žnidaršiču 5 odrezkov (talonov) neke obligacije od 400 kron, katero je on kot zavarovalni agent imel kot varščino položeno pri dotični zavarovalni banki, ki naj bi se devinkolirala, in s katerim zneskom bi bila potem povrnjena občini ona svota denara, katero si je pridržal.

Kljub vsemu temu pa ni bilo ustavljeno proti njemu kazensko postopanje in je torej zaradi tega prišlo do kazenske obravnave. Pri obravnavi se je Rustja izgovarjal na način, kakor smo že zgoraj omenili. Zaslisanih je bilo več prič, med njimi tudi bivši župan Mahorčič. Bil je zaslisan tudi nadučitelj Anton Kosovel, ki je bil svojčasno občinski blagajnik in o katerem je Rustja trdil, da so mu znane zahteve, katere je imel Rustja do občine in katere je navedel v svojem zagovoru. Priča Kosovel ni izpovedal nič prav določenega. Iz uradnih spisov je bilo razvideti, da se je tudi goriški deželni odbor pečal s sežansko občinsko upravo, katero je našel res tudi v neredu tako, da je spoznal župana Mahorčiča odgovornega za vse primanjkljaje. Zagovarjal je Rustjo dr. Luzzatto. Predlagal je oprostitev svojega klienta, češ, da si je Rustja obdržal le toliko denara, kolikor mu ga je bila dolžna občina in pa tudi zato, ker je, še predno je bil ovajen kazenskemu sodišču, poskrbel za to, da je bila občina obvarovana pred škodo. Državni pravnik pa je zagovornikove razloge pobijal ter trdil, da je najvišje sodišče že v večih slučajih razsodilo tako, da so bili krivimi spoznani tudi taki ljudje, ki so si sami pridržali svote, četudi so bile njih protizahteve

nasproti onim, katerih denar so si samovoljno pridržali, spoznane za likvidne, česar pa v tem slučaju ni, ker zanikata to priči Mohorčič in Kosovel. Sodišče bilo je tudi mnenja, katero je zastopal državni pravnik, in je vsled tega obsodilo Rustjo na 4-mesečno ječo z enim postom vsaki mesec. Zagovornik je napovedal pritožbo ničnosti.

Vabilo k občenemu zboru „Hranilnice in posojilnice“ Biljana-Medana na Dobrovem, ki bo dne 2. aprila t. l. v zadržnem prostoru na Dobrovem ob 5. uri popoldne. Dnevni red po predpisih. Načelstvo.

Izgubil je nekdo majhen ključ, ki nosi št. 1012. Kdor ga je našel, je naprošen, da ga izroči, oziroma dopošlje c. kr. poštenu uradu v Šempasu.

Pevsko in bralno društvo „Naš prapor“ v Pevmi priredi dne 4. junija 1905 veliko veselico. Odbor imenovanega društva prosi vsa bratska društva, da bi ta dan ne prirejala svojih veselic in konkurirala novoustanovljenemu pevskemu in bralnemu društvu, katero je jako potrebno pomoči slavnega občinstva. Odbor.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ vabita letni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 2. aprila 1905 točno ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odbora; 2. Račun za leto 1904; 3. Proračun za leto 1905; 4. Morebitni predlogi; 5. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnike, 3 pregledovalcev računov in 5 razsodnikov.

Opomba: Ako hoče kateri društvenik staviti pri občenem zboru kak predlog naj ga naznani predsedniku do 31. marca. Predsednik in odborniki morajo stanovati v Gorici (§ 31.). K občenemu zboru sme priti, glasovati in voliti vsak ud, ki je izpolnil 18. leto; voljen sme pa biti le polnoletnik. Volilno pravico mora vsak društvenik izkazati z društveno knjižico (34).

Nesreča na delu. — Prepeljali so v tukajšjo bolnišnico železniskega delavca Jarija Raviča iz Novosela v Dalmaciji. Ravič padel je, ko se je podal na delo pri Dolginjvi, z visočine 10 metrov tako nesrečno, da si je zlomil obe roki.

Glasovit „neznani tatovi“ aretovani — Tekom dveh celih let so se v Trstu vrstile druga za drugo precej velike tatvine. Tatovi so šli po noči v pisarno te ali one trdke, tam prevrtili blagajno in vzeli iz nje, kar so našli. Tem načinom je bilo tekom teh dveh let pokradenih preko 400.000 kron denarja, a to v kakih 80 tatvinah. A tatovi so bili vedno „neznani“. No, policija vendar ni spala. V noči od minole sobote je policija aretovala pet znanih tatov, proti katerim je nabrala mnogo dokazov, da so ravno oni „neznani tatovi“, ki so v zadnjih časih vrtali wertheimske blagajne. To so: 32-letni težak Hektor Vidali, doma iz Pirana; 37-letni težak Fran Tragger, doma iz Trsta; 41-letni težak Alojzij Rath, doma iz Trsta; 26-letni Fran Stockel in 23-letni Josip Werk, tudi ta dva doma iz Trsta.

Poleg teh je pa policija aretovala še nekoliko drugih težakov, o katerih se sumi, da so ti tudi pomagali na gori omenjenih tatvinah.

Generalni ravnatelj av. „Lloyda“ postane baje v najkrajšem času neki Albert Frankfurter, ameriški podanik.

71.272 vreč riža. — V ponedeljek je priplul iz Port Saida v Trst angleški parnik „Kalibia“ z 71.272 vrečami riža, težkih 7000 tonelov.

Slabi uspeh vojaškega nabora v pazinskem sodnem okraju. — V pazinskem sodnem okraju vršil se je zadnje štiri dni preteklega tedna vojaški nabor, ki je imel nenavadno slab uspeh. Prišlo je k novačenju vsega skupaj 564 mladeničev, a potrdili so jih v vojske le 92, toraj komaj 17%.

Tovarna zgorela. — V torku zvečer okolo 9. ure nastal je v tovarni na Fužinah blizu Ljubljane, v kateri se je izdeloval barvarski les, požnj, ki je tovarno popolnoma upepelil, vkljub napornemu gasenju šestih požarnih straž, ki se je moralo omejiti le na to, da so se rešila poslopja, stoječa v bližini tovarne. Škoda se ceni na 120.000 kron.

Grozna žaloigra se je odigrala v nedeljo v Gradcu. Pri mizarju J. Höfleru je stanoval 22-letni agent H. Fiedern iz Hamburga ter se strastno zaljubil v 35-letno mizarjevo ženo Ivano, doma iz Brežic. Ker žena ni hotela uslišati njegove ljubezni, ustrelil jo je v pričo treh njenih malih otrok. Morilec si je tudi nato pognal kroglo v prsi, a še živi.

„Grazer Tagblatt“ okraden. — Kakor poročajo „Grazer Nachrichten“, je bivši knjigovodja „Grazer Tagblatta“, Beruth, nenadoma izginil v Ameriko, z njim pa znatna svota 100.000 kron, če ne še več. Falsificirane bilance se raztezajo na več let nazaj. „Grazer Tagblatt“ in „Tagespost“ vstrajno molčita o tem poverjenju.

Smrt treh sester. — Tri sestre, hčere pokojnega polkovnika barona pl. Zinnenburg-a, živele so dolgo vrsto let v celovškem benediktinskem samostanu, kjer so imele stanovanje prosto. Živele so le od svoje male pokojnine, ki jim jo je dajal erar kot sirotam polkovnika. Drugih podpor niso sprejemale, ker so tako obljubile svojemu očetu. Živele so torej jako skromno in tudi jako nenavadno. Pa kakor so nenavadno živele, sklenile so tudi nenavadno umreti. Ko je namreč v ponedeljek najstarejša umrla, sta se obe ostali sestre ustrelili pri trupu svoje mrtve sestre.

Toča v marcu. — V Frajhamu na Štajerskem je minoli ponedeljek od 6. do 7. ure zvečer padala tako gosta toča, da je bilo še naslednjega dne vse belo.

Morilec svoje žene se je obesil. — V Žabnici na Koroškem obesil se je te dni v svojem lastnem hlevu posestnik Matevž Appe, in sicer na ravno istem mestu, kjer je pred dvanajstimi leti ubil svojo ženo. Appe je bil takrat obsojen na 5-letno ječo. Zdi se, da ga je vest tako hudo mučila, da ga je končno spravila celó k obupu.

Svinje so ga raztrgale. — Iz Kerkovega pišejo: Pred nekaj dnevi je šla družina mesarja Nikolaja Konovalca iz Komarnova v bližnje mesto na semenj. Doma je ostal le 24-letni sin Ivan, ki je bil pa božjasten. Ko je nesel svinjam jesti, ga je napadla božjast ter se je nezavesten zgrudil na tla. Svinje so raztrgale nezavestnemu roke in obraz tako, da je revež eno uro pozneje umrl v groznih mukah.

Kmetstva gostija pri ogerskih Nemcih. — V pretečenem predpustu je bila v Hidegkutu pri Budapešti poroka kmetškega sina Schulza, ki si je pripehljal na dom bogato nevesto. K gostiji je bilo povabljenih 400 gostov, ki so pojedli 14 telet in 120 parov kuretnine. Za močnate jedi so porabili štiri cente moke in dva hektolitra mleka. Žejo si so svačje gasili z 10 hektolitri vina.

Ukazeljnj morilec. — Pretekli teden je bila na Dunaju ubita in oropana v svojem stanovanju žena mizarja Reiterja, ne da bi bilo mogoče dobiti kakega sledu o morilcu. Policija je razpisala 1000 K nagrade tistemu, ki pride na sled morilcu. To se je posrečilo sedaj krojaču Babiču, ki je zvedel, da si je 17-letni Reiterjev pomočnik Heyney naročil iz Prage za 37 K medicinskih in naravoznanskih knjig. Heyney je umor že priznal.

„Društvo umetnosti“ v Zagrebu priredi v proslavo svoje 25letnice, dne 1. maja razstavo. Poleg hrvatskih umetnikov se je odločilo pozvati tudi slovenske, srbske in bolgarske umetnike. Ob tej priliki se bodo sešli v Zagrebu jugoslovanski književniki.

Osem velikih novih ladj za obrambo obrežja si je naročila turška vlada pri „Stabilimento tecnico“ v Trstu. V kratkem naroči baje še osem do 10 ladj.

Milljonar zblaznel. — Te dni je zblaznel v Parizu milijonar Emin Menije. Sprehajal se je po drevesu, hipoma obstane pri nekem drevesu, izvleče iz žepa žebelj in črno tablico ter začne po njej nekaj pisati. Neki mimoidoči človek ga vpraša, kaj dela, naka mu odgovori bogataš osorno: „Vi bi radi zvedeli moje tajnosti!“ Obenem izvleče revolver ter ustrelj dvakrat na človeka. Zadel ga je v roko. Prihitela je policija. Izvedelo se je, da se je ta bogataš vglobil v misel, da mora iznajti stroj za letanje in v svoje načrte se je tako zamislil, da je znorel.

Ena največjih stavb na svetu bo pač v kratkem izgotovljeni železniški most čez mogočno reko Sambezi v sredini Afrike nekaj sto metrov pod Viktorijskimi slapovi. Most se vzdiguje 400 čevljev nad rečno gladino in bo imel le eden velikanski obok. Vlak bo vozil čez most štiri minute. Zdaj pa prevažajo stavbni material z enega brega na drugi z zračno železnico, kar je skrajno nevarno.

Sto ljudij zgorelo. — V Broktonu v Severni Ameriki je v ponedeljek v neki tovarni za obuvale razpočil kotel, vsled česar je nastal požar. Zgorelo je nad 100 oseb.

96.000 kron za uničenje kolere. — Tako visoko darilo je razpisala francoska akademija znanosti za onega, ki iznajde gotovo zdravilo proti azijski koleri.

Za pomladni in letni čas
so došle krasne novosti - -
- - - raznovrstnega blaga.

Uzorci najnoveje izbere
se pošiljajo na zahtevo
brezplačno in franko.
Postrežba strogo po-
štena. - Cene stalne.

„Krojaška zadruga“
v Gorici, v Gosposki ulici.

Don A. Nicolich,

župnik pri Sv. Lu-
ciji pri Albani, je
odstranil devet let
ga nadlegujoče bo-
lečine v želodecu z
uporabo

želodčne
tinkture

G. PICCOLI-ja,
dvornega založni-
ka Njega Svetosti
in lekarja v Ljub-
ljani.

1 steklenica velja 20
vin. in se vnanja na-
ročila izvrše točno.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Solskega doma“.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

**SAMO
LOVOSIŠKE**

tvornice za čokolado, sladkorno blago
in kavne surogate, del. dr. izdelujejo
preskušene lovosiške

KAVNE

primesi n. pr.:
Zajamčeno čiste figova kava,
kaven gres,
mocca-zdrob,
cikorijska moka v lesenih za-
bojčkih in okroglih zavitkih,
krepčalna sladna kava in vse druge

SUROGATE.

Dobiva se po vseh kolonijalnih trgovinah.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izprihani pomladanski beli kg K 1'20
„ jesenski „ „ 1'20
„ v satju „ „ 1'—
„ cejen „ „ 1'—
„ za pitanje čebel „ „ 1'20

Na debelo po znanih cenah.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Por-
toriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo,
Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej
v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št.
0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljave
prve in druge vrste, namreč od 1/4 kila
in ob enega funta. Testenine iz tvornice
Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Žve-
plenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka
iz Majdičevega mlina v Kranju in z
Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Čudovitost!

325 kosov za 2 gl. 10 kr.

Krasna ura z lepo verižico, točna, z
2-letnim jamstvom; izborna Laterna Ma-
gica s 25 krasnimi slikami, zelo zabav-
na; 1 elegantna zaponka najnovejši fa-
con; 1 lepa kravatna igla s simili-bri-
lantom, 1 prekrasni koljer iz orijental-
skih biserov, najmodernejši nakit za
dame s pat. zaklepom, 1 krasna usnjata
denarnica, 1 eleganten ustnik za smodke
z jantermem, 1 garnitura najfinejših
Doble zlatih gumbov s pat. zaklepom za
srajce in zapestnike, 1 žepni nož iz ni-
klja, krasno toaletno ogledalo, belg. ste-
klo v zaklopnici, 20 reči za pisalne po-
trebščine in 200 kosov raznih reči za
domačo rabo. 325 kosov z uro, katere
je sama toliko vredna, se dobi proti
poštnemu povzetju za 2 gl. 10 kr. od
zaloga S. Kohane, Krakovo št. 16.
Za nepristoje se denar vrne. Veliko
pohvalnih pisem.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima ve-
liko zalogo vsakovrstnega trde-
ga in mehkega lesa domačega
in tujega, veliko zalogo pohiš-
ta, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih prisna-
nih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije vsi-
dih od 56 l naprej. Na zahtevo
pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

Auerjevih dedičev

v Ljubljani,
in plajnskega piva „pra-
zdnoj“ iz sloveče češke „Me-
ščanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Lekarna Cristofoletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barne po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebej priporo-
čljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni
in nežne narave.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem
kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č.
odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ene steklenice stare lone 60 kr. vi.

Posebno sredstvo proti
prsnim boleznim in splo-
šni telesni slabosti.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostno bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

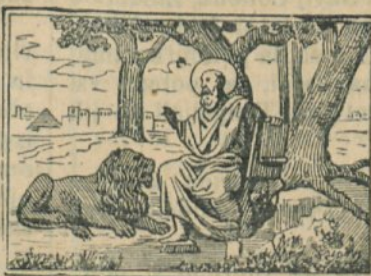
Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

SV. MARKA

so glasovite in nenad-
kriljive in se posebno

uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter
ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih
boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in
krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike
in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborni proti hripa-
vosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech, preženejo mrzlico
in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti ma-
ternici in madroni in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

De ar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se
ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2
ducata 8 K, 3 ducata 11 K, 4 ducata 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na ti-
soče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena
ekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popol-
noma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, žup-
nik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.